

zahvalo za zdravje in vse varno prehojene poti. Bogoslužje je vodil župnik Peter Leskovar. Vsem zbranim je povedal, kako pomembno je, da znamo v življenju spoznavati gore, s človeškim čutom pristopiti k njim in z njimi živeti. Razdelil jih je na naše resnične gore, po katerih stopa naša noga in v katerih krasoti uživa naše oko, in gore gorja in stisk mnogih ljudi v naši družbi, za katere je vse premalo razumevanja in pripravljenosti pomagati. Tretje pa so gore, ki jih danes vse težje zmoremo. To so gore prepoznavnosti in spoštovanja do samega sebe. Vse premalo znamo ceniti svoje življenje, tako kar zadeva zdrav način življenja kot njegovo duhovno vrednost. Kako bi lahko sprejemali drugega in mu pomagali, če ne cenimo sebe? Le z veliko medsebojnega spoštovanja in moči nam bodo poti prek gora v zadovoljstvo in veselje. Za prelepo glasbeno spremljavo maše so poskrbeli širom po svetu znani Kamniški koledniki z mojstrom na citre Tomažem Plahutnikom. Bogu hvala, da imamo gore, ki počivajo nad tem nenehno priganjajočim svetom in nas v vsej svoji lepoti in milini vabijo k okrepanju. Na gorah človeka dohiti duša. Tam, kjer se gozd umakne in se pogled sprosti, pri počitku ob gorskem jezeru, ob pogledu na megle, ki se vlečejo po dolini, ob igrah gorskih ptic. Lastnost gora, da se ne zavedajo časa, preide tudi na nas. Na njih se, otroci naglice, umirimo in učimo dragocene umetnosti mirnega bivanja. Ta maša je bila zahvala za vse, kar smo prejeli in doživeli. Planinski pozdrav!

Tine Šmon

Prošnja

Obračam se na vas s prošnjo, da mi pošljete Planinska vestnika št. 1 iz leta 1989 in št. 5 iz leta 1998, če ju morda še imate v svojem arhivu, in sicer po povzetju na moj naslov. Vestnike namreč rada dam vezati in želela bi, da bi letni-

ki vsebovali vse izdane številke. Za uslugo se vam že vnaprej lepo zahvaljujem in vas pozdravljam.

Ela Nahtigal, Šmarška 2 A, 3320 Velenje, tel.: 03 587 0366

Žal moramo sporočiti, da teh števil v našem arhivu ni več. Morda pa bi lahko pomagal kateri izmed bralcev?

Uredništvo

Dvigajo se na koncu ene glavnih ulic

Kamniško-Savinjske Alpe, Vladimir Habjan s soavtorji, Planinska zveza Slovenije, Ljubljana, 2004.

Ko po enajstih letih izide nov vodnik o Kamniško-Savinjskih Alpah, ga človek, ki so mu pot v opisane gorske predele odprle štiri izdaje prejšnjega, odpre poln pričakovanja. In ima kaj videti. Planinska zveza Slovenije se je namreč odločila poenotiti vodnike za vse tri naše največje gorske skupine. Tine Mihelič v Julijskih Alpah in Stanko Klinar v Karavankah sta gornika pogosto »zastrupljala« tudi z manj znanimi potmi, potkami, stezicami, medtem ko je Peter Ficko »vodil« predvsem po uhojenih in označenih poteh Kamniško-Savinjskih Alp. Zdaj je skupina avtorjev (Vladimir Habjan, Jože Drab, Andraž Poljanec in Andrej Stritar) tudi to gorstvo bolj odprla

in povedla planince ne le po glavnih poteh, pač pa tudi v skrite kotičke in na najbolj samotne in zaraščene stezice. Že pogled na vsebino pokaže, da so dodana obsežna poglavja, ki jih prej sploh ni bilo (denimo skupina Dobrče kot najzahodnejši odrastek gorstva), da o številnih vrhovih in poteh ne govorimo (Veža se je s pol strani »razlezla« v tako rekoč samostojno skupino, Krvavec se je »razpihljal« za več kot tretjino). Ob primerjavi vsebine vidimo, da sta se geologija in bližnja zgodovina (narodnoosvobodilni boj) skrčili, s tem pa je nastalo dovolj prostora za nove pristope, ki tudi zahtevnejšega gornika ne bodo pustili hladnega. Vodnik je posodobljen v vseh pogledih – vidi se, da so avtorji zares veliko v gorah, saj jim niso ušle niti najnovejše poti (na primer iz Podvolovljeka na Kal pa Pastirska pot na Okrešelj), prav tako pa tudi ne zadnje spremembe, kot je podor na poti čez Sleme pod Skuto.

Sam uvodni del je izjemno obsežen in vsebuje predstavitev pogorja z zanimivo zgodovino, praktične napotke in pregled izhodišč, besedila številnih avtorjev pa je tako kot celotni vodnik uredil v skladno celoto France Malešič. Tak razširjeni uvod je kot nalašč za branje v dolgih popoldnevih po turi v planinski koči. Jedro skupine (Storžič, Grintovec, Krvavec, Mrzla gora, Babe, Planjava, Ojstrica in Krofička) sta obdelala Vladimir Habjan in Andrej Stritar (ta je uporabil izkušnje iz istoimenskega vodnika založbe Sidarta), obrobje pa Andraž Poljanec (Dobrča, Rogatec, Raduha) in Jože Drab (Velika planina, Menina in Dobrovlje). Bogate informacije popestrijo zdaj že uveljavljene skice planinskih postojank in vložki barvnih fotografij, ki pa jim je tiskarski stroj žal spet odvzel vso čudovito barvno lestvico narave; to velja tudi za neizrazito naslovnico. Poti in vrhovi so odlično opisani, uporabnik resnično ne bi smel imeti težav, razen z občasnim iskanjem izhodišča – kakšna vasica je res tako neznana, da bi

Iz knjižarne Konzorcij, Mladinska knjiga

Več avtorjev: VOICES FROM THE SUMMIT (National Geographic 2000)

Vsa največja imena v svetu alpinizma - tudi mnoge legendarne osebnosti, ki so redko predstavljene v novejših knjigah - so prispevala svoj delež k temu, da ta knjiga predstavlja superzvezdniško ekstravaganco v slogu kdo-je-kdo. Dvaintrideset živih legend z vsega sveta, med njimi Reinhold Messner, Ed Viesturs, Wade Davis, Sir Chris Bonington, Catherine Destivelle, David Breashears, Doug Scott, Greg Child, Leo Houlding, Sir Edmund Hillary, Lynn Hill in ne nazadnje za nas še posebno zanimivi Silvo Karo, tehta enajst tem, ključnih za prihodnost gorskega plezanja, od plezanja v Himalaji in etike v gorah do lednega in prostega plezanja. Knjiga je izšla v sodelovanju z Banff Centre for Mountain Culture ob petindvajsetletnici filmskega festivala. Cena knjige s popustom je 4.801,00 SIT (redna cena 9.602,00 SIT).

kazalo omeniti še dolino ali bližnje naselje. Pri zahtevnih poteh, posebno pri neoznačenih ali takih, ki zahtevajo alpinistično znanje, predlagam, da avtorji v prihodnje postavijo opozorilo o težavnosti in naravi poti na začetek (kot pri poti z Movznika čez Ute), ne na konec opisa. Slabih tristo strani vodnika je neprecenljiva zaloga idej za preživljanje lepih dni v Kamniško-Savinjskih Alpah, ki so sicer visoke in strme, pa zaradi obsega vendarle drugačne - bolj domače od drugih velikih gorstev. In, kot pravi urednik, je ta svet tudi najbližje velikemu delu Slovencev, saj gore vidimo, »kot da bi se dvigale na koncu ene od glavnih ulic« (Ljubljane).

Kot v vsakem obsežnem delu tudi v tem najdemo nekaj napak ali netočnosti - al' prav se piše Vodotočnik al' Vodotočno jezero (ne

izvemo), nekdanja planina Polšak je postala Polšakova planina (morda je to pravo poimenovanje), neke so se zapisali Grintavci (namesto Grintovcev), planika naj bi bila zavarovana od leta 1886 (pa je »le« od leta 1898), česa hujšega pa ni. V vodniku je uvedeno nekaj novih poimenovanj, npr. Štégovnik in Orličje (za slap Orglice) - prav je, da se ohranijo domača in stara imena. In številne stare, pozabljene stezice, prehodi drznih lovcev, pastirjev, domačinov. To je dediščina, ki jo bomo najbolje ohranjali tako, da bomo sledili opisom v vodniku in raziskovali. Morda kakšno urico manj na dan, kot nam v uvodu (str. 44) predlagajo avtorji - dvanašt ur je pač zalogaj, ki ga bodo zmogli le najbolj zagreti. Pa nič hudega, tudi poti za eno uro je v vodniku več kot dovolj.

Marjan Bradeško

Čisto pravi planinski svet

Posavsko hribovje, Marjan Pergar, Planinska zveza Slovenije, Ljubljana, 2004.

Lepo je, če je pisanje planinskih vodnikov družinska tradicija. In Marjan Pergar jo nadaljuje - njegov oče Viktor je namreč pred več kot četrto stoletje (leta 1978) izdal Vodnik po Posavskem hribovju. Nova, precej prenovljena in dopolnjena izdaja sicer delno sledi prvotni zasnovi, osrednji del pa je drugačen - najprej je na vrsti pregled vseh izhodišč, ki s sklicevanjem na poznejše opise rabi za nekakšno kazalo (dobro!), zatem pa slede vrhovi, koče in poti. Območje med Tuhinjsko dolino, Celjsko kotlino in zgornjesotelskim gričevjem na severu ter med Ljubljansko in Krško kotlino na jugu je »obdelano« od severa proti jugu (ločnica je reka Sava), vsak sklop pa v nekakšni »kači« vrhov in izhodišč v smeri zahod - vzhod. Četudi je vodnik posodobljen, pa je v njem ostalo tudi kaj nedotaknjene - če je npr. v prvi izdaji veljalo, da so na Homu pred dvajsetimi leti naselili jelene (str. 24), bi zdaj z dodatkom četrto stoletja moralo od takrat miniti že skoraj petdeset let. Pa se je, kot še kakšna drobna stvar, to prištevanje budnemu očesu avtorja izmuznilo. Podatke o narodno-osvobodilnem boju (NOB) je sicer skrčil, a je prav